

CPS, Dy

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06- 2197

Chișinău

2 martie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative (*inițiativa legislativă nr.61 din 1 martie 2022*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 123 din 2 martie 2022.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română ⁴ file și în limba rusă ⁵ file).

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. Vasile Vasiliu
Tel. 022 250 595

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 533		
"03"	03	2022
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.123

din 2 martie 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative

-----
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministrul

Contrasemnata:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Marcel Spatari

Dumitru Budianschi

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.123/2022

AVIZ
asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 61 din 1 martie 2022) de către domnii Dan Perciun și Boris Marcoci, deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul înaintat a fost elaborat în contextul Hotărârii Parlamentului nr. 246/2021 privind declararea anului 2022 Anul recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și are drept scop sporirea protecției sociale a categoriilor de persoane menționate.

Proiectul de lege prevede:

La art. I – stabilirea pentru anul 2022 din bugetul de stat, prin intermediul organelor de asigurări sociale de stat, a unui ajutor material unic în cuantum de 2500 de lei beneficiarilor de alocații lunare de stat, stabilite conform Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, încadrați în următoarele categorii:

a) persoanele participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;

b) persoanele participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova care au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii contractate în timpul acțiunilor de luptă;

c) soții supraviețuitori ai participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate;

d) unul dintre părinții participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova căzuți la datorie.

La art. II – acordarea dreptului la ajutor material anual soților și, concomitent, părinților participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova sau la acțiunile de luptă din Afganistan, căzuți la datorie, precum și părinților participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobâl decedați. Totodată, se propune extinderea pentru anul 2022 a perioadei pentru acordarea ajutorului material anual până la 31 mai 2022 în cazul părinților participanților la acțiunile

de luptă căzuți la datorie, precum și al părinților participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobâl decedați, având în vedere termenele restrânse de promovare a proiectului de lege în cauză.

La art. III – asimilarea la stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei, ca perioadă necontributivă, a perioadei participării la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova de la 2 martie 1992 până la 13 august 1992, în mărime triplă, ce va duce la creșterea mărimii pensiilor beneficiarilor vizați.

La art. IV – acordarea cu titlu de excepție veteranilor de război prevăzuți la articolele 7 și 8 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani, cetățeni ai Republicii Moldova decorați cu distincții de stat, a dreptului la alocație nominală, indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensie sau alocație socială de stat și dacă au sau nu domiciliu în Republica Moldova.

Conform estimărilor, realizarea prevederilor proiectului de lege în cauză va necesita în total circa 56 584 500 de lei, din care:

pentru art. I – 51 762 500 de lei din bugetul de stat pentru 20 705 de beneficiari;

pentru art. II – 122 000 de lei din mijloacele Fondului de susținere a populației pentru circa 122 de persoane din categoria vizată pentru anul 2022;

pentru art. III – 1 200 000 de lei din bugetul de stat;

pentru art. IV – 3 500 000 de lei din bugetul de stat.

Luând în considerare necesitatea consolidării măsurilor de protecție socială a categoriei de persoane vizate, Guvernul comunică susținerea proiectului de lege în cauză, cu următoarele propuneri:

1. Pentru a corespunde prevederilor Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani, denumirea proiectului urmează a fi expusă astfel: „Legea privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la acțiunile de luptă de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative”.

2. La art. I din proiect:

1) atenționăm că denumirea articolului nu exprimă obiectul de reglementare al normelor inserate în acest articol, or articolul respectiv se referă la modul de stabilire și plată a ajutorului material unic unor categorii de cetățeni;

2) la alineatul (1):

cuvintele „unor categorii de populație din rândul” urmează a fi excluse, deoarece noile prevederi stabilesc exact categoriile de beneficiari ai ajutorului material unic;

se propune ca literele a) și b) să fie redactate după cum urmează:

„a) militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrare, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului administrației penitenciare, incluși în efectivul unităților militare și al structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și

militarilor, colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului administrației penitenciare și persoanelor civile delegate în aceste unități pentru îndeplinirea unor misiuni speciale în scop de asigurare a eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;

b) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate a fost cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;”;

la litera c), cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate” urmează a fi substituite cu cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova decedate”;

la litera d), textul „, la cerere, ” va fi exclus;

3) alineatul (3) se va exclude și ulterior alineatele vor fi renumerotate;

4) se propune ca alineatul (4) să fie divizat în două alineate separate și ca propozițiile a doua și a treia se fie expuse într-un alineat separat;

5) pentru alineatul (10) se propune următoarea redacție:

„(10) Suma ajutorului material unic stabilit, dar neachitat din cauza decesului beneficiarului se plătește soțului supraviețuitor, părinților sau copiilor acestuia, iar în cazul lipsei acestora – persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces, în baza autorizației eliberate de organele de asigurări sociale.”;

6) alineatul (11) va fi exclus;

7) se propune ca alineatul (12) să fie expus în următoarea formulare:

„(12) Sumele ajutorului material unic se achită până la data de 27 decembrie 2022 inclusiv. Sumele ajutorului material unic nesolicitat de către beneficiar până la sfârșitul anului 2022 se restituie în bugetul de stat în luna ianuarie 2023.”;

8) alineatele (13) și (14) se vor exclude;

9) alineatul (15) va fi reformulat după cum urmează:

„(15) Ajutorul material unic se plătește beneficiarului sau reprezentantului în baza procurii titularului.”;

10) alineatul (19) va fi expus în următoarea formulare:

„(19) Responsabilitatea pentru corectitudinea acordării ajutorului material unic se pune în sarcina Casei Naționale de Asigurări Sociale.”;

11) la alineatul (20), cuvintele „stabilirii și” se vor exclude.

3. La art. II din proiect:

1) intenția normativă de modificare a articolului 5 din Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000 se va formula astfel: „la articolul 5 alineatul (1), literele a), b) și c) vor avea următorul cuprins:”, urmată de redarea normelor respective într-o nouă redacție;

2) la alineatul (2) propus de autorii proiectului, în ceea ce privește norma derogatorie de la articolul 5, atenționăm că norma respectivă nu se va integra în actul normativ de bază (Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000), a cărui modificare se dorește.

În cazul în care se dorește o reglementare derogatorie, aceasta, de regulă, se inserează într-un articol aparte în legea supusă amendării. Totodată, în cazul în care norma derogatorie ține de măsurile necesare punerii în aplicare a noilor prevederi, acestea pot fi inserate în dispozițiile finale (art. V din proiect).

4. La art. III din proiect, litera f) urmează a fi completată după textul „2 martie 1992” cu cuvântul „până”.

5. La art. IV din proiect, intenția normativă de completare a articolului 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani cu alineatul (5) se va insera în partea dispozitivă a normei, utilizând formularea: „Articolul 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:”.

Totodată, nota informativă la proiect urmează a fi ajustată, și anume:

- secțiunea 4. *Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi* urmează a fi ajustată în conformitate cu propunerile înaintate în proiectul de lege;

- secțiunea 5. *Fundamentarea economico-financiară* urmează a fi completată cu estimarea costurilor privind realizarea prevederilor proiectului de lege conform avizului;

- secțiunea 6. *Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* urmează a fi completată cu textul: „Modificările operate prin prezentul proiect de lege vor necesita modificarea:

- Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material anual, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 159/2018;

- Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017;

- Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413/2003.”

Adițional, urmează a fi actualizat proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 și modificată Legea bugetului de asigurări sociale de stat pe anul 2022, cu includerea mijloacelor suplimentare necesare pentru implementarea propunerilor înaintate prin proiectul de lege în cauză.

În partea ce ține de măsurile care au o continuitate, costurile estimative ale acestora se vor prezenta în procesul elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu 2023-2025.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №123

от 2 марта 2022 г.

Кишинэу

Об утверждении Заключения по проекту закона о поддержке участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и членов их семей в контексте 30-летия боевых действий на Днестре и о внесении изменений в некоторые нормативные акты

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о поддержке участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и членов их семей в контексте 30-летия боевых действий на Днестре и о внесении изменений в некоторые нормативные акты (прилагается).

Премьер-министр

НАТАЛЬЯ ГАВРИЛИЦА

Контрасигнуют:

Министр труда и
социальной защиты

Марчел Спатарь

Министр финансов

Думитру Будиянски

Министр юстиции

Серджиу Литвиненко

Утверждено
Постановлением Правительства №123/2022

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

по проекту закона о поддержке участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и членов их семей в контексте 30-летия боевых действий на Днестре и о внесении изменений в некоторые нормативные акты

Правительство рассмотрело проект закона о поддержке участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и членов их семей в контексте 30-летия боевых действий на Днестре, и о внесении изменений в некоторые нормативные акты, внесенный в качестве законодательной инициативы (№ 61 от 1 марта 2022 года) господином Даном Перчун и господином Борисом Маркоч, депутатами Парламента, и сообщает следующее.

Представленный проект был разработан в контексте Постановления Парламента № 246/2021 об объявлении 2022 года Годом признательности ветеранам войны, участникам боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и имеет своей целью повышение социальной защиты указанных категорий лиц.

Проект закона предусматривает:

В статье I – предоставление в 2022 году из государственного бюджета через органы государственного социального страхования единовременной материальной помощи в размере 2500 леев получателям ежемесячных государственных пособий, установленных в соответствии с Законом № 121/2001 о дополнительной социальной защите некоторых категорий населения, входящим в следующие категории:

a) лица, участвующие в боевых действиях по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова;

b) лица, участвующие в боевых действиях по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова, получившие ограничение возможностей вследствие ранения, контузии, увечья в период боевых действий;

c) пережившие супруги участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова, погибших при исполнении служебного долга, или умерших лиц с ограниченными возможностями вследствие войны;

d) один из родителей участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова, погибших при исполнении служебных обязанностей.

В статье II – предоставление права на ежегодную материальную помощь одновременно супругам и родителям участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова или боевых действий в Афганистане, погибших при исполнении служебного долга, а также родителям умерших участников ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС. Одновременно, предлагается продление в 2022 году срока предоставления ежегодной материальной помощи до 31 мая 2022 года родителям участников боевых действий, погибших при исполнении служебного долга, а также родителям умерших участников ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС, с учетом сжатых сроков продвижения данного проекта закона.

В статье III – причисление к страховому стажу для установления пенсии в качестве нестрахового стажа периода участия в военных действиях по защите целостности и независимости Республики Молдова со 2 марта 1992 г. по 13 августа 1992 г. в тройном размере, что приведет к повышению размера пенсий указанной категории получателей.

В статье IV – предоставление в порядке исключения ветеранам войны, предусмотренным в статьях 7 и 8 Закона № 190/2003 о ветеранах, гражданам Республики Молдова, награжденным государственными наградами, права на персональное пособие независимо от того, являются ли они получателями пенсии или государственного социального пособия и от того, проживают ли они в Республике Молдова или нет.

Согласно оценкам, для реализации положений данного проекта закона потребуется в целом около 56 584 500 леев, из которых:

на ст. I – 51 762 500 леев из государственного бюджета для 20705 получателей;

на ст. II – 122 000 леев из средств Фонда поддержки населения для примерно 122 человек из указанной категории на 2022 год;

на ст. III – 1 200 000 леев из государственного бюджета;

на ст. IV – 3 500 000 леев из государственного бюджета.

Принимая во внимание необходимость усиления мер социальной защиты указанных категорий, Правительство сообщает, что поддерживает данный проект закона со следующими предложениями:

1. В целях соответствия положениям Закона № 190/2003 о ветеранах название проекта закона должно быть изложено следующим образом: «Закон о поддержке участников боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова и членов их семей в контексте 30-летия боевых действий на Днестре и о внесении изменений в некоторые нормативные акты».

2. В статье I проекта:

1) обращаем внимание на то, что название статьи не отражает предмета регламентирования норм, включенных в эту статью, в то время

как указанная статья касается порядка установления и выплаты единовременной материальной помощи некоторым категориям граждан;

2) в части (1):

слова «некоторым категориям населения из числа» следует исключить, так как новые положения точно устанавливают категории получателей единовременной материальной помощи;

подпункты а) и б) предлагается изложить в следующей редакции:

«а) военнослужащим, находящимся на действительной службе, резервистам, призванным на сборы, добровольцам и сотрудникам органов внутренних дел, органов государственной безопасности и системы пенитенциарной администрации, зачисленным в штаты воинских частей и специальные структуры, находившиеся на боевых позициях, а также военнослужащим, сотрудникам органов внутренних дел, органов государственной безопасности и системы пенитенциарной администрации, и гражданским лицам, прикомандированным к этим частям с целью выполнения специальных заданий для обеспечения эффективности боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова;

б) лицам с ограниченными возможностями из числа военнослужащих, офицеров информации и безопасности, лиц начальствующего и рядового состава органов внутренних дел и системы пенитенциарной администрации, ограничение возможностей которых наступило вследствие ранения, контузии или увечья, полученных в период боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова;»;

в подпункте с) слова «или умерших лиц с ограниченными возможностями вследствие войны» заменить словами «или умерших лиц с ограниченными возможностями вследствие боевых действий по защите территориальной целостности и независимости Республики Молдова»;

в подпункте d) слова «по заявлению» исключить;

3) часть (3) исключить и в дальнейшем части необходимо перенумеровать;

4) часть (4) предлагается разделить на два отдельных абзаца и второе и третье предложения изложить отдельным абзацем;

5) часть (10) предлагается изложить в следующей редакции:

«(10) Сумма единовременной материальной помощи, установленная, но не выплаченная в связи со смертью получателя, выплачивается его пережившему супругу, родителям или детям, а при их отсутствии – лицу, доказавшему, что оно понесло расходы в связи со смертью, на основании разрешения, выданного органами социального страхования.»;

б) часть (11) исключить;

7) часть (12) предлагается изложить в следующей редакции:

«(12) Выплата единовременной материальной помощи осуществляется до 27 декабря 2022 года включительно. Суммы единовременной материальной помощи, не затребованные получателями до конца 2022 года, возвращаются в государственный бюджет в январе 2023 года.»;

8) части (13) и (14) предлагается исключить;

9) часть (15) необходимо изложить следующим образом:

«(15) Единовременная материальная помощь выплачивается получателю или его представителю на основании доверенности обладателя.»;

10) часть (19) предлагается изложить в следующей редакции:

«(19) Ответственность за правильность предоставления единовременной материальной помощи возлагается на Национальную кассу социального страхования.»;

11) в части (20) слова «назначения и» исключить.

3. В статье II проекта:

1) нормативное намерение об изменении статьи 5 Закона о Фонде поддержки населения № 827/2000 предлагается сформулировать следующим образом «пункты а), б) и с) часть (1) статьи 5 изложить в следующей редакции:», и изложить соответствующие нормы в новой редакции.

2) в части (2), предложенной авторами проекта, касательно нормы, отступающей от статьи 5, обращаем внимание, что соответствующая норма не впишется в основной нормативный акт (Закон о Фонде поддержки населения № 827/2000), изменение которого предлагается.

Если предлагается внести положение, являющееся отступлением, оно, как правило, выделяется в отдельную статью закона, подлежащего изменению. В то же время, если исключительная норма касается мер, необходимых для введения в действие новых положений, они могут быть включены в заключительные положения (статья V проекта).

4. В статье III проекта пункт f) после текста «2 марта 1992 года» предлагается дополнить словом «до».

5. В статье IV проекта нормативное намерение дополнить статью 21 Закона № 190/2003 о ветеранах частью (5) предлагается включить в диспозитивную часть нормы, используя следующую формулировку: «Статью 21 Закона № 190/2003 о ветеранах (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 84-86, ст. 392), с последующими изменениями, дополнить частью (5) следующего содержания:».

В то же время, необходимо скорректировать пояснительную записку к проекту, а именно:

- в разделе 4. *Основные положения проекта и содержащиеся в нем новые элементы* необходимо скорректировать в соответствии с предложениями, представленными в проекте закона;

- раздел 5. *Финансово-экономическое обоснование* следует дополнить оценкой расходов на реализацию положений проекта закона, согласно заключению;

- раздел 6. *Порядок включения акта в действующую нормативную базу* необходимо дополнить текстом: «Изменения, вносимые настоящим проектом закона, требуют внесения изменений в:

- Положение о порядке установления и выплаты ежегодной материальной помощи, утвержденное Постановлением Правительства № 159/2018;

- Положение о порядке исчисления пенсий и о порядке подтверждения страхового стажа для назначения пенсий, утвержденное Постановлением Правительства № 165/2017;

- Положение о порядке назначения и выплаты государственных пособий за особые заслуги перед государством, утвержденное Постановлением Правительства № 1413/2003».

Кроме того, необходимо актуализировать проект закона о внесении изменений в Закон о государственном бюджете на 2022 год и внести изменения в Закон о бюджете государственного социального страхования на 2022 год, с включением дополнительных средств, необходимых для реализации предложений, представленных в данном проекте закона.

Что касается преемственности мер, их расчетная стоимость будет представлена в процессе разработки Бюджетного прогноза на среднесрочный период (2023–2025).